

PATVIRTINTA

Valstybinės miškų tarnybos direktoriaus

2017 m. rugsėjo 14 d. įsakymu Nr. 224-17-V

VALSTYBINĖS MIŠKŲ TARNYBOS ANTIKORUPCIJOS PROGRAMA 2017-2022 METAMS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Valstybinės miškų tarnybos (toliau – Tarnybos) antikorupcijos programa (toliau – Programa) pagrįsta valstybės tarnautojų ir darbuotojų bendradarbiavimo su visuomene, korupcijos prevencijos ir ilgalaikiškumo principais. Ji parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos nacionaline kovos su korupcija 2015-2025 metų programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos Seimo 2015 m. kovo 10 d. nutarimu Nr. XII-1537, šios programos įgyvendinimo 2015–2019 metų tarpinstituciniu veiklos planu, patvirtintu 2015 m. birželio 17 d. Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 648, Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymu (toliau – Korupcijos prevencijos įstatymas), Korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarka, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. spalio 8 d. nutarimu Nr. 1601, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. gegužės 19 d. nutarimu Nr. 607 „Dėl Padalinių ir asmenų, valstybės ir savivaldybių įstaigose vykdančių korupcijos prevenciją ir kontrolę, veiklos ir bendradarbiavimo taisyklių patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos kovos su korupcija programos nuostatomis, patvirtintomis 2015 m. rugsėjo 14 d. Aplinkos ministro įsakymu Nr. D1-659 „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos kovos su korupcija programos patvirtinimo ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos kovos su korupcija programos įgyvendinimo priemonių 2015-2017 metams planu, patvirtintu 2017 m. vasario 2 d. Aplinkos ministro įsakymu Nr. D1-109.
2. Programos tikslai ir uždaviniai yra nuosekliai siejami su visuomenės apsauga nuo esamų ir atsirandančių korupcijos šaltinių, kartu visokeriopai ginant visuotinai pripažįstamas žmogaus teises ir laisves.
3. Programoje vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžiamos Korupcijos prevencijos įstatyme ir kituose teisės aktuose.
4. Programa siekiama vykdyti kryptingą korupcijos prevencijos politiką, o įgyvendinimo priemonėmis – užtikrinti skaidresnę, veiksmingesnę ir viešesnę Tarnybos darbuotojų veiklą.
5. Programos įgyvendinimo kontrolę vykdo Tarnybos direktoriaus įsakymu paskirtas darbuotojas, įgaliotas vykdyti korupcijos prevenciją ir kontrolę.
6. Programos misija – nustatyti ir šalinti priežastis bei prielaidas korupcijai Valstybinėje miškų tarnyboje atsirasti ir plisti.

II. KORUPCIJOS SAMPRATA

7. Korupcija – valstybės tarnautojo ar jam prilyginto asmens tiesioginis ar netiesioginis siekimas, reikalavimas arba priėmimas turtinės ar kitokios asmeninės naudos (dovanos, paslaugos, pažado, privilegijos) sau ar kitam asmeniui už atlikimą arba neatlikimą veiksmų pagal einamas pareigas, taip pat valstybės tarnautojo ar jam prilyginto asmens veiksmai arba neveikimas siekiant, reikalaujant turtinės ar kitokios asmeninės naudos sau arba kitam asmeniui ar šią naudą priimant, taip pat tiesioginis ar netiesioginis siūlymas ar suteikimas valstybės tarnautojui, jam prilygintam asmeniui turtinės ar kitokios asmeninės naudos (dovanos, paslaugos, pažado, privilegijos) už atlikimą arba neatlikimą veiksmų pagal valstybės tarnautojo ar jam prilyginto asmens einamas pareigas, taip pat tarpininkavimas darant nurodytas veikas.

8. Korupcinio pobūdžio teisės pažeidimai – korupcinio pobūdžio nusikalstama veika ir jai tapatūs pagal pobūdį, tačiau mažiau pavojingi teisės pažeidimai, už kuriuos numatyta administracinė, drausminė ar kitokia teisinė atsakomybė.
9. Korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos – kyšininkavimas, tarpininkavimas, papirkimas, kitos nusikalstamos veikos paperkant ar siekiant asmeninės naudos: valstybės tarnautojo ar kito darbuotojo (toliau – darbuotojai) piktnaudžiavimas tarnybine padėtimi arba įgaliojimų viršijimas, tarnybos pareigų neatlikimas, piktnaudžiavimas oficialiais įgaliojimais, pasitikėjimu tarnybinėje, komercinėje, ūkinėje ar finansinėje veikloje, dokumentų ar matavimo priemonių klastojimas, sukčiavimas, turto pasisavinimas ar iššvaistymas, tarnybos paslapties atskleidimas, komercinės paslapties atskleidimas, viešųjų pirkimų tvarkos pažeidimas, neteisėtų duomenų apie pajamas, pelną ar turtą pateikimas, nusikalstamu būdu įgytų pinigų ar turto legalizavimas, taip pat tyčinis ir nusikalstamas buhalterinio dokumento ar įrašo, kuriame nurodoma melaginga arba netiksli informacija, sukūrimas arba panaudojimas ar neteisėtas atlikto mokėjimo neužregistravimas arba kitos nusikalstamos veikos, kai tokių veikų padarymu siekiama ar reikalaujama kyšio, papirkimo arba nuslėpti ar užmaskuoti kyšininkavimą ar papirkimą.
10. Korupcija yra vienas iš pavojingiausių socialinių reiškinių, keliantis grėsmę žmogaus teisėms, demokratijai ir teisei valstybei, iškreipiantis socialinį teisingumą, konkurenciją, verslo sąlygas, stabdantis ekonomikos plėtrą, keliantis pavojų valstybės valdymui, valstybės institucijų stabilumui ir visuomenės moralei. Todėl rengiamos kovos su korupcija priemonės turi būti nuoseklios, visapusės ir ilgalaikės. Turi būti skirta deramai dėmesio korupcijos prevencijai ir atsakomybės už neteisėtus veiksmus principui įgyvendinti, būtina ugdyti visuomenės nepakantumą šiam reiškiniui ir plėtoti glaudesnę valstybės institucijų bendradarbiavimą. Specialiųjų tyrimų tarnybos užsakymu 2016 m. pabaigoje „Vilmorus“ atlikta visuomenės apklausa parodė, kad korupcija iš aktualiausių Lietuvos problemų yra 4 vietoje po mažų atlyginimų, didelių kainų, emigracijos ir alkoholizmo. Gyventojų nuomone iš visų 14 ministerijų Aplinkos ministerija pagal korupcijos paplitimą yra 9 vietoje, o iš Aplinkos ministerijos pavaldume esančių 17 priežiūrą vykdančių institucijų Valstybinė miškų tarnyba yra 4 vietoje. Šis vertinimas netoleruotinas ir skatina imtis visų būtinų priemonių didinant veiklos skaidrumą ir visuomenės pasitikėjimą Valstybine miškų tarnyba.

III. PROGRAMOS TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

11. Pagrindiniai Programos tikslai, kurie turi būti įgyvendinami kaip nedaloma visuma:
 - 11.1. korupcijos prevencija;
 - 11.2. korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos (korupcinių teisės pažeidimų) tyrimas;
 - 11.3. visuomenės antikorpucinis švietimas ir įtraukimas į korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos (korupcinių teisės pažeidimų) išaiškinimą ir tyrimą.
12. Programos uždaviniai:
 - 12.1. Mažinti korupcijos tikimybę:
 - 12.1.1. vadovaujantis galiojančiais teisės aktais nustatyti korupcijos pasireiškimo tikimybę tarnyboje ir jos valdymo sričiai priskirtose įstaigose;
 - 12.1.2. vykdyti nuolatinę kryptingą korupcijos prevencijos politiką, užtikrinti veiksmingą numatytą ilgalaikės kovos su korupcija žemės ūkio sektoriuje priemonių įgyvendinimą.
 - 12.2. Užtikrinti Tarnybos veiklos skaidrumą:
 - 12.2.1. nustatyti korupcijos paveiktas veiklos sritis Tarnyboje ir sąlygas jai atsirasti bei plisti, teikti siūlymus dėl galiojančių vidaus norminių dokumentų tobulinimo;

- 12.2.2. užtikrinti, kad Tarnyboje rengiamų teisės aktų projektų, kuriais numatoma reguliuoti visuomeninius santykius, įtvirtintus Korupcijos prevencijos įstatymo 8 straipsnyje, visais atvejais būtų atliktas antikorpucinis vertinimas;
- 12.2.3. kasmet peržiūrėti iš fizinių ir juridinių asmenų gaunamus skundus (prašymus, pareiškimus ir kt.) korupcijos požiūriu ir juos išnagrinėjus, teikti pasiūlymus dėl teisės aktų tobulinimo.
- 12.3. Pagal kompetenciją vykdyti korupcijos prevenciją:
 - 12.3.1. teisinėmis, organizacinėmis priemonėmis sukurti tinkamą ir veiksmingą korupcijos prevencijos įgyvendinimo sistemą;
 - 12.3.2. bendradarbiauti su LR aplinkos ministerijos valdymo sričiai priskirtomis įstaigomis, kitomis tarnybomis ir valstybės institucijomis, dalyvaujant įvairiuose dalykiniuose susitikimuose ir keičiantis informacija apie naudojamas korupcijos prevencijos priemones ir jų efektyvumą.
- 12.4. Kurti antikorpucinę kultūrą:
 - 12.4.1. skatinti nepakantumą korupcijos apraiškoms ir įtraukti į korupcijos prevenciją visuomenę;
 - 12.4.2. skatinti glaudesnę ir aktyvesnę Tarnybos bendradarbiavimą su visuomene, ugdant visuomenės narių pilietinę sąmonę ir nepakantumą negerovėms, kad darbuotojai neturėtų galimybių atstovauti tik kokios nors vienos interesų grupės interesams;
 - 12.4.3. skelbti Programą ir jos įgyvendinimo priemonių planus Tarnybos interneto svetainėje.
- 12.5. Užtikrinti efektyvų Programos įgyvendinimą – kas dvejus metus sudaryti Programos įgyvendinimo priemonių planą, kuriame būtų nustatytos šios programos įgyvendinimo priemonės, tikslai, įvykdymo laikas ir atsakingi vykdytojai.
- 12.6. Didinti darbuotojų atsakomybę ir atskaitomybę:
 - 12.6.1. užtikrinti, kad operatyviai būtų nustatomi įtariamieji korupciniais teisės pažeidimais asmenys ir įgyvendinamas teisės pažeidėjų neišvengiamos teisinės atsakomybės principas;
 - 12.6.2. suderinti Tarnyboje dirbančių darbuotojų privačius ir visuomenės viešuosius interesus, užtikrinti, kad priimant sprendimus pirmenybė būtų teikiama viešiesiems interesams, įtvirtinti priimamų sprendimų nešališkumą ir užkirsti kelią atsirasti ir plisti korupcijai;
 - 12.6.3. skatinti tarnybos darbuotojus tobulintis kvalifikacijos kėlimo įstaigose ir ES organizuojamuose kursuose;
 - 12.6.4. skatinti darbuotojus pranešti vadovybei savo įtarimus dėl korupcinio pobūdžio nusikalstamos personalo veikos;
 - 12.6.5. išsamiai ir objektyviai išnagrinėti pagrįstus įtarimus dėl korupcinio pobūdžio nusikalstamos darbuotojų veikos, o pasitvirtinus informacijai apie korupcijos faktą, apie tai pranešti korupcinius nusikaltimus tiriančiai institucijai;
 - 12.6.6. nustačius korupcinio pobūdžio nusikalstamą veiką, ypatingą dėmesį skirti bendradarbiavimui su korupcinius nusikaltimus tiriančia valstybės institucija;
 - 12.6.7. rinkti ir sisteminti informaciją apie nustatytus korupcijos atvejus.
13. Korupcijos prevencijos tikslas – užkirsti kelią korupcijai atsirasti ir plisti pašalinti teisės aktų, veiksnių ir procedūrų trūkumus, dėl kurių gali susidaryti sąlygos korupcijai atsirasti. Korupcijos prevencijos bendrosios priemonės yra:
 - 13.1. korupcijos rizikos (tikimybės) analizė teisės aktų nustatyta tvarka atliekama tose Tarnybos veiklos srityse, kur yra didelė korupcijos apraiškų tikimybė;
 - 13.2. Tarnybos Programos, jos įgyvendinimo priemonių planų kontrolė, vertinimas, tikslinimas ir atnaujinimas;
 - 13.3. Tarnybos ruošiamų teisės aktų ar jų projektų antikorpucinis vertinimas;

- 13.4. teisinės bazės viešųjų pirkimų srityje tobulinimas;
 - 13.5. informacijos pateikimas valstybės tarnautojų ir juridinių asmenų registrams;
 - 13.6. darbuotojų, taip pat visuomenės švietimas ir informavimas apie Programos įgyvendinimą;
 - 13.7. nustatytų korupcijos atvejų paviėšinimas.
14. Korupcinio pobūdžio teisės pažeidimų tyrimo tikslas – užtikrinti greitą ir išsamų korupcinio pobūdžio teisės pažeidimų atskleidimą ir tyrimą, garantuojant pažeidėjo atsakomybės neišvengiamumą. Siekiant kuo geriau ištirti korupcinius teisės pažeidimus, būtina:
 - 14.1. nustatyti tarnybos struktūrinių padalinių funkcijas ir atsakomybę kovojant su korupcija;
 - 14.2. optimaliai derinti prevenciją ir baudžiamąjį persekiojimą, daugiau dėmesio skirti operatyvinės ir kitos informacijos patikimumui, atidžiai, išsamiai ją tikrinti ir nešališkai vertinti;
 - 14.3. sudaryti darbuotojams, įgaliotiems rengti korupcijos prevencijos priemonių įgyvendinimo planus bei vykdyti korupcijos prevenciją, tinkamas sąlygas tobulintis, taip pat užtikrinti jų techninį aprūpinimą;
 - 14.4. organizuoti ir plėtoti bendradarbiavimą tarp teisėsaugos ir kontrolės institucijų tiriant nusikaltimus, kuriuose kartu veikia organizuotos nusikalstamos grupuotės, šešėlinio verslo atstovai ir korumpuoti asmenys, siekiant pakirsti atskiras korupcines sistemas, veikiančias socialinius, ekonominius ir kriminogeninius procesus;
 - 14.5. organizuoti ir plėtoti bendradarbiavimą tarp miškų ūkio sektoriaus darbuotojų tiriant informaciją apie atliekamus patikrinimus, kurių metu gali būti nustatyta ir nusikalstamos veikos požymių.
 15. Visuomenės antikorpucinio švietimo tikslas – informacijos, susijusios su korupcijos klausimais pateikimas visuomenei ir tarnybos darbuotojams, skatinant nesitaikstyti su korupcija ir aktyviai su ja kovoti. Kad visuomenė gautų pakankamai informacijos apie korupcijos apraiškas, korupcinių teisės pažeidimų tyrimą, apie savo teises ir galimybes pasipriešinti korupcijai ir siekiant įtraukti visuomenę į kovą su korupcija, reikia:
 - 15.1. Tarnybos interneto ir intraneto svetainėse skelbti informaciją apie įgyvendinamas antikorpucines priemones, metodinę medžiagą apie antikorpucinės veiklos organizavimą, apklausas apie Programos priemonių efektyvumą, taip pat numatyti galimybę interneto ir intraneto vartotojams pateikti savo komentarus, atsiliepimus, siūlymus, pranešimus ir kt.;
 - 15.2. Tarnyboje organizuoti renginius, kuriuose būtų aiškinama apie moralinę, visuomeninę ir finansinę korupcijos žalą ir miškų ūkio sektoriaus darbuotojų pasipriešinimo korupcijai galimybes;
 - 15.3. per tarnybos interneto svetainę ir intranetą reguliariai raginti miškų ūkio sektoriaus darbuotojus, taip pat gyventojus telefonu, paštu, elektroniniu paštu tiesiogiai ar anonimiškai pranešti apie korupcinius nusikaltimus miškų ūkio sektoriuje;
 - 15.4. teisės aktų nustatyta tvarka per tarnybos interneto svetainę ir intranetą skelbti informaciją apie planuojamus visų rūšių ir įvairios apimties pirkimus;
 - 15.5. nuolat tobulinti gautų pranešimų apie korupcinius nusikaltimus Tarnyboje nagrinėjimo sistemą;
 - 15.6. plėtoti tiesioginį visuomenės ir Tarnybos darbuotojų, vykdančių korupcijos prevencijos priemones, bendradarbiavimą;
 - 15.7. nustatyta tvarka informuoti žiniasklaidą, o per ją – ir visuomenę apie Tarnyboje nustatytas korupcinio pobūdžio nusikalstamas veikas;
 - 15.8. sukurti ir nuolat tobulinti gautų pranešimų apie korupcinius nusikaltimus Tarnyboje nagrinėjimo sistemą.

IV. SIEKIAMİ REZULTATAI

16. Programa orientuota į su korupcija susijusių problemų sprendimus, skirtus korupcijos sąlygoms ir rizikoms veiksniams mažinti ir šalinti:
 - 16.1. pagerinta administracinių ir viešųjų paslaugų teikimo kokybė, padidintas sprendimų ir procedūrų skaidrumas, viešumas ir atskaitingumas visuomenei;
 - 16.2. užtikrintas atsakomybės neišvengiamumo principo taikymas, sumažinta veiklos priežiūros ir administracinė našta ūkio subjektams, tobulinant ūkio subjektų veiklos priežiūrą reglamentuojančių teisės aktų sistemą;
 - 16.3. padidintas turto tvarkymo skaidrumo, pajamų ir išlaidų viešumas.
 - 16.4. užtikrinta sąžininga konkurencija, skaidrus ir racionalus prekių, darbų ar paslaugų pirkimas vykdant viešuosius pirkimus;
 - 16.5. padidintas visuomenės nepakantumas korupcijai ir visuomenės įsitraukimas į antikorupcinę veiklą bei padidintas visuomenės pasitikėjimas Valstybine miškų tarnyba, kaip valstybės įstaiga.

V. PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS

17. Programos įgyvendinimo priemonių planas yra neatskiriama šios programos dalis. Jis tvirtinamas, keičiamas, atnaujinamas ar papildomas Tarnybos direktoriaus įsakymu atsižvelgiant į audito išvadas, galimas ar nustatytas korupcijos pasireiškimo sritis, kartu siejant su Aplinkos ministerijos ir Tarnybos strateginiais tikslais.
 18. Už šios Programos nuostatų ir priemonių įgyvendinimą teisės aktų nustatyta tvarka atsakingas darbuotojas, įgaliotas vykdyti korupcijos prevenciją ir kontrolę ir šios Programos įgyvendinimo priemonių plane numatyti vykdytojai.
-